

תת"ע 13349/02 - יהודה דדשב נגד מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה

תת"ע 13349/02 מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל נ' דדשב
תיק חיצוני: 01022113797

מספר בקשה: 1

בפני	כבוד השופט אמיר סלאמה
מבקש	יהודה דדשב
נגד	
משיבה	מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל

החלטה

1. לפניי בקשה לעיכוב הוצאת פקודת מאסר חלף קנס ו/או ביצועה של פקודה כאמור.
 2. ביום 22.10.2003 נתן בית משפט לתעבורה בחדרה (כב' השופטת נילי פלד) גזר דין, וזאת לאחר שהרשיע את המבקש בעבירה של נהיגה ברכב שניתן עליו איסור שימוש. במסגרת גזר הדין הוטל על המבקש תשלום קנס של 2,500 ₪, שישולם תוך 6 חודשים, שאם לא כן ייאסר המבקש למשך חודש ימים.
 3. בבקשה הנוכחית, שהוגשה ביום 13.12.15, נטען כי ביום 11.8.15 הומצאה למבקש הודעה בטרם הוצאת פקודת מאסר חלף קנס, וזאת על ידי המרכז לגביית קנסות (להלן - "המרכז"). לטענת המבקש, המדובר בהודעה היחידה שנשלחה אליו מאז ניתן גזר הדין האמור לפני כ- 11 שנים. המבקש עותר לעיכוב ביצוע פקודת המאסר עד לבירור טענותיו המשפטיות כנגד הקנס או כנגד הפעלת המאסר במקום הקנס.
- במסגרת הבקשה הסביר המבקש הסביר שיש לו מספר טענות כבדות משקל כנגד הקנס:
- א. הקנס שהוטל על המבקש במסגרת גזר הדין התיישן.
 - ב. לחילופין, המאסר חלף הקנס התיישן, נוכח מועד משלוח ההתראה על הוצאת פקודת המאסר.
 - ג. לחילופין חילופין, בשל שיהוי רב ובלתי מוצדק מצד המרכז לגביית קנסות בנקיטת הליכים לגביית

עמוד 1

הקנס, אין זה הוגן לנקוט נגדו כעת בפעולות גבייה, לא כל שכן לשליחתו לריצוי מאסר מאחורי סורג ובריח.

4. בשלב ראשון הועברה הבקשה לתגובת המשיבה. בתגובה קצרה שמסרה המשיבה נטען, כי גביית הקנס מתבצעת על ידי המרכז לגביית קנסות, וכי בית המשפט לתעבורה אינו מהווה ערכאת ערעור ביחס להחלטות המרכז, וכי פנייתו של המבקש לבית המשפט אינה ברורה.

5. בהמשך הועברה הבקשה לתגובת המרכז לגביית קנסות.

בתגובת המרכז נטען, כי כנגד המבקש פתוחים נכון להיום 22 תיקים, ביניהם 8 תיקים בגין אי תשלום קנסות בהליכים שנוהלו נגד המבקש בבית המשפט לתעבורה. מבין אלה, נמצא התיק מושא הבקשה. המרכז טען כי יש לדחות את טענת המבקש בטענת ההתיישנות. לטענת המרכז, שמיום גזר הדין ועד היום נשלחו למבקש מספר דרישות תשלום במשך השנים וכן ננקטו הליכים כגון הטלת עיקולים, כאשר פעולות אלה מאתחלות את מרוץ ההתיישנות. לטענת המרכז לאורך השנים הגיע המבקש למספר הסדרי פריסה, אך הוא לא שילם כל תשלום במסגרת התיק מושא הבקשה. לבסוף הודגש כי בשלב זה נשלחו למבקש התראות בלבד, אך טרם נחתמה פקודת מאסר על ידי בית המשפט שהשית את הקנס. לשיטת המרכז, כדי להימנע מהטלת פקודת המאסר, על המבקש להסדיר את חובו באופן מיידי, כאשר יש באפשרותו לפנות למרכז בבקשה מנומקת להסדרת חוב, בהתאם לקבוע בחוק המרכז לגביית קנסות.

דין והכרעה

6. תכליתה של הבקשה שלפניי היא להביא לעיכוב בביצוע העונש שהוטל על המבקש במסגרת גזר הדין הנ"ל, לצורך בירור טענות שיש לו, לשיטתו, כנגד הקנס שהוטל עליו במסגרת גזר הדין. מדובר, הלכה למעשה, בבקשה לדחיית מועד לביצוע עונש, המוסדרת בסעיף 87 לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

7. ודוק. במסגרת הבקשה שלפניי לא ניתן לקיים דין לגופו של עניין בטענות אותן מעלה המבקש כנגד הקנס, המתבטאות כאמור בטענה להתיישנות הקנס, ולחילופין בטענות לשיהוי מצד המרכז לגביית קנסות בגביית הקנס. טענות מסוג אלה אינן מצויות בסמכותו של בית המשפט לתעבורה, שהשית את עונש הקנס.

כפי שהובהר בפסק הדין שניתן **בע"מ 6848/10 איתן ארז נ' עיריית גבעתיים**, טענה להתיישנות קנס יש להעלות במסגרת תביעה אזרחית הנמצאת בסמכותו של בית משפט השלום (שכן קנס שלא שולם במועדו חל עליו פקודת המיסים (גביה), מכוח האמור בסעיף 70 לחוק העונשין), ואילו טענה בדבר התנהלות הרשות המוסמכת לגביית הקנס (במקרה דנן המרכז לגביית קנסות) יכולה לעלות במסגרת עתירה מנהלית.

במקרה דנן, טענת המבקש להתיישנות הקנס מסורה לסמכות בית המשפט השלום, במסגרת תביעה

אזרחית, ולא לבית משפט לתעבורה שהשית את הקנס. טענה בעניין שיהיו רב ובלתי מוצדק מצד המרכז לגביית קנסות באופן המצדיק את ביטול הקנס ו/או את ביטול עונש המאסר חלף הקנס, מסורה לסמכותו של בית המשפט לעניינים מנהליים במסגרת עתירה מנהלית.

8. מפסק הדין שניתן במסגרת פ"פ 837/12 **מדינת ישראל נ' אולג גוסקוב** (להלן: "**הלכת גוסקוב**"), עולה כי נאשם המבקש להשיג על קנס שהושת עליו, בכדי להימנע מהפעלת מאסר שהוטל חלף תשלום קנס, יכול לנקוט בהליך של עיכוב ביצוע העונש לפי סעיף 87 לחוק העונשין, וזאת בפני המותב שהטיל את העונש, על מנת שיתאפשר לו לנקוט בהליכים שתכליתם להביא לביטול העונש.

בהלכת גוסקוב דן בית המשפט העליון במצב בו מבקשים להפעיל מאסר חלף קנס שהוטל על חייב, כאשר נקבע כי כללי הגינות בסיסיים מחייבים לאפשר לחייב בתשלום הקנס לשטוח את טענותיו בעניין הקנס בטרם הפעלת המאסר. כך למשל נקבע באותו פסק דין:

"אך הוגן הוא, שתהא לאדם אפשרות לטעון טענותיו בטרם יבוצע צו מאסר נגדו ותשלל חירותו, ובפרט אמורים הדברים מקום שהפעלת המאסר באה פרק זמן משמעותי לאחר מתן גזר הדין, וראוי לאפשר התחקות אחר הקורות את החייב".

וראו גם הדברים הבאים שנאמרו בפסק הדין:

"נזכיר, כי מטרת המאסר חלף הקנס היא להביא לתשלום הקנס, והיא אינה נושאת בחובה תכלית עונשית כשלעצמה. אין תכליתו של הסדר זה לשלול את חרותו של הפרע כאמצעי ענישה על שלא שילם את הקנס, אלא להביא את החייב לשלם את הקנס...התכלית האכיפתית הניצבת ביסוד ההסדר של מאסר חלף קנס תומכת איפוא אף היא במתן אפשרות לחייב להשיג על ההחלטה, בל שתיפתח ההכרעה העקרונית בהליך העיקרי."

9. הלכת גוסקוב דנה אומנם במצב בו יש לאפשר לחייב זכות טיעון בטרם הוצאת פקודת מאסר חלף קנס, אך הרציונל שעולה בבירור מהלכה זו הוא שכאשר החייב בתשלום הקנס מבקש להעלות טענות כנגד הקנס, בטרם הפעלת המאסר חלף הקנס, יש לאפשר לו שהות לעשות כן, קל וחומר כאשר מבקשים להפעיל את המאסר בחלוף שנים רבות מאז השתת העונש. בהלכת גוסקוב נקבע כי הדרך לאפשר לחייב שהות כאמור, היא ע"י דחיית מועד ביצוע העונש במסגרתו הושת הקנס, וזאת מכוח האמור בסעיף 87 לחוק העונשין.

10. במקרה שלנו, הרציונל של הלכת גוסקוב צריך להוביל לדחיית המועד לתשלום הקנס שהוטל על המבקש במסגרת גזר הדין מיום 22.10.13, על מנת שיתאפשר למבקש לנקוט בהליכים בהן ישטח את טענותיו כנגד הקנס, בין אם זה בהליך אזרחי בבית המשפט השלום בהקשר לטענת ההתיישנות, ובין אם זה בעתירה מנהלית בהקשר להתנהלות המרכז לגביית קנסות בגביית הקנס.

ודוק; אין בכך כדי לקבוע מסמרות לגבי נכונות טענות המבקש לגופם של דברים, אלא כל המטרה היא

לאפשר למבקש שהות לנקוט בהליכים לצורך העלאת טענות אלה, בטרם הפעלת המאסר חלף הקנס.

11. למעשה, בתגובת המשיבה והמרכז לגביית קנסות, לא היתה התייחסות לאפשר דחיית ביצוע העונש, וההתייחסות היתה לגופן של טענות (וליתר דיוק לטענת התיישנות), כאשר כאמור ההליך הנוכחי אינו האכסניה המתאימה לבירור טענותיו.
12. לאור האמור, בכוונתי לדחות המועד לתשלום הקנס, על מנת לאפשר למבקש לנקוט בהליכים לצורך בירור טענותיו כנגד הקנס. דחיית מועד תשלום הקנס תביא, מיניה וביה, לדחיית אפשרות הפעלת מאסר חלף הקנס.
13. בהתאם לסעיף 87 לחוק העונשין, הסמכות להורות על דחיית מועד ביצוע העונש טומנת בחובה אפשרות של הטלת תנאים ביחס לדחייה כאמור. במקרה דנן, יש לקבוע שדחיית המועד לתשלום הקנס תחייב נקיטת הליכים להעלאת טענות כנגד הקנס, וכן קציבת מועדים לנקיטה בהליכים כאמור.

התוצאה

14. נוכח האמור לעיל, אני מורה על דחיית המועד לתשלום הקנס שהושת על המבקש ביום 22.10.2003, **עד ליום 29.2.16**, ואת לצורך נקיטה בהליכים משפטיים להעלאת טענות המבקש כנגד הקנס.
15. ככל שהמבקש ינקוט, עד ליום 29.2.16, בהליך משפטי לצורך בירור טענותיו כנגד הקנס, לרבות בתביעה אזרחית בבית משפט השלום (ביחס לטענת התיישנות הקנס), ו/או בעתירה מנהלית (ביחס לטענת השיהוי), יוארך המועד לתשלום הקנס עד להכרעה סופית בטענותיו של המבקש במסגרת הליכים, כאמור.
- ככל שעד ליום 29.2.16 לא ינקוט המבקש בכל הליך משפטי לצורך בירור טענותיו כנגד הקנס, יהיה עליו לשלם את הקנס באופן מיידי, שאם לא כן הוא יהיה חשוף לכל הליך שבסמכות המרכז לגביית קנסות לנקוט בו לצורך גביית הקנס, לרבות נקיטה בפרוצדורה המתאימה להפעלת המאסר חלף הקנס.
16. בשולי הדברים אעיר שתי הערות.
- ראשית, במסגרת הבקשה נתבקש מינוי סנגור מהסנגוריה הציבורית. הבקשה למעשה מתייתרת נוכח העובדה שהבקשה לעיכוב ביצוע תשלום הקנס התקבלה, כאמור לעיל. ככל שברצון המבקש לבקש מינוי עו"ד במסגרת ההליכים בהם הוא מורשה לנקוט כאמור לעיל, הוא יוכל להעלות כל בקשה בנדון בפני המותב שידון בהליכים אלה.

שנית, במסגרת תגובת המרכז נטען שהתגובה מתייחסת גם לתיק תת"ע 7845/02 במסגרתו הושת על המבקש קנס אותו הוא טרם שילם, ואשר בגינו ננקטים נגד המבקש הליכים ע"י המרכז לגביית קנסות. מובהר בזאת כי הבקשה שלפניי הוגשה במסגרת תת"ע 13349/02, והחלטתי זו מתייחסת אך ורק לתיק זה.

המזכירות תעביר את ההחלטה לצדדים וכן למרכז לגביית קנסות.

ניתנה היום, כ"ה טבת תשע"ו, 06 ינואר 2016, בהעדר
הצדדים.